

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44532
Nom	Teoria i epistemologia de les polítiques educatives
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2216 - M.U. Política, Gestió i Direcció d'Organitz. Educatives	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2216 - M.U. Política, Gestió i Direcció d'Organitz. Educatives	1 - Anàlisi avançat del marc històric, sociopolític i comparat de la gestió educativa	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GOZALVEZ PEREZ, VICENT EULOGI	335 - Teoria de l'Educació

RESUM

El mòdul es planteja com a objectiu prioritari mostrar i reflexionar sobre l'entramat conceptual i les claus per a l'anàlisi des del punt de vista teòric, històric, sociopolític i comparat.

Dins del mòdul, l'assignatura "Teoria i epistemologia de les polítiques educatives" assumeix com un dels seus objectius principals el de contribuir a l'anàlisi tanta filosòfica com a pedagògic entorn dels fonaments teòrics i epistemològics de les polítiques educatives en societats democràtiques.

Es tracta de reflexionar sobre els fonaments de les diferents polítiques educatives, connectant-les amb els seus antecedents filosòfics i ètics, de manera que l'alumnat pugui comprendre críticament l'abast de tals polítiques atenent als seus elements legitimadors i a la seva justificació en un sistema de llibertats i en un Estat de dret.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2216 - M.U. Política, Gestió i Direcció d'Organitz. Educatives

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser capaços de reconèixer la naturalesa i les condicions polítiques de les pràctiques educatives institucionals a l'efecte d'atendre els problemes i situacions socials emergents.
- Ser capaços de conceptualitzar les reformes escolars, comprendre-les genealògicament i d'aplicar una anàlisi que distingisca entre les retòriques reformistes i la seua efectiva implantació.
- Ser capaços d'elaborar una anàlisi històrica comparativa dels processos de canvi i innovació en educació, fonamentant la resignificació dels mateixos.
- Ser capaços d'intervindre en l'assessorament, documentació i elaboració d'informes sobre la incidència dels factors socials, polítics, econòmics i culturals en les polítiques educatives.
- Ser capaços d'establir un compromís ètic deontològic a través d'una vinculació conseqüent amb els valors ètics de la institució i institucionals i gestionar el centre d'acord amb els principis ètics coherents amb un sistema democràtic.
- Que els estudiants siguen capaços de dissenyar i aplicar estratègies d'acció orientades a construir vincles sòlids i sostenibles amb la comunitat escolar, i involucrar-se eficaçment en els processos educatius

- Que els estudiants siguen capaços de comprendre i interpretar les polítiques que afecten la gestió escolar a fi de poder aplicar-la correctament
- Que els estudiants coneguen les polítiques, els models i les pràctiques igualitàries de qualitat i innovació educativa, per a poder implementar-les i promoure en les seues institucions educatives
- Que els estudiants adquirisquen la capacitat d'analitzar i interpretar des de tècniques multinivel els caràcters més rellevants dels sistemes educatius, des d'un context transnacional global que permeta comparacions complexes en l'àmbit de la direcció i supervisió educativa
- Que els estudiants siguen capaços de disposar de marcs teòrics de les polítiques internacionals d'educació, que possibiliten una eficaç transferència de bones pràctiques per al sistema educatiu espanyol

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Apliquen els coneixements adquirits i són capaços de resoldre problemes en entorns nous. Integren coneixements i emeten judicis en reflexionar sobre les responsabilitats socials i ètiques. Fan exposicions públiques de manera clara i sense ambigüitats. Saben estudiar de manera autodirigida o autònoma. Promouen i implementen polítiques, models i pràctiques igualitàries de qualitat i innovació educativa. Atenen els problemes i les situacions socials emergents reconeixent la naturalesa i les condicions polítiques. Resolen els problemes de gestió i de mediació des de l'establiment de models i pautes en un marc participatiu. Detecten les diferències bàsiques entre els estils de lideratge d'un professional educatiu. Reflexionen sobre la importància d'exercir un lideratge transformador i democràtic a les organitzacions i institucions educatives. Saben establir relacions dialogants amb les diferents persones d'una comunitat educativa, escoltant i expressant-se de manera clara i assertiva. Utilitzen el diàleg i l'entesa per col·laborar en projectes compartits en una organització. Assumeixen un compromís deontològic basat en valors ètics i institucionals. Identifiquen els principis ètics d'un sistema democràtic necessari per gestionar un centre educatiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Les teories de la democràcia, les lleis i pràctiques educatives

- Introducció històrica i conceptual als sistemes democràtics. Importància de l'educació
- Contradiccions, apories i paradoxes de la democràcia
- Models bàsics de democràcia

2. Les teories liberals, teoria de la justícia i educació

- Orígens teòrics e històrics del liberalisme
- Diferents tipus de liberalisme
- Liberalisme, individualisme i cosmopolitisme
- Cosmopolitisme cívic i educació

3. Les teories comunitaristes, el patriotisme i el cultiu dels valors constitucionals

- Significat de comunitarisme
- Comunitarisme i postmodernitat
- Sentit del comunitarisme en l'àmbit educatiu: cultiu del patriotisme constitucional
- Límits del comunitarisme

4. El republicanisme, les limitacions de les lleis i la necessitat d'educació per a la civilitat

- El republicanisme: orígens i autors destacats
- El republicanisme actual com a superació del liberalisme i el comunitarisme
- El republicanisme en l'educació: educar en el civisme democràtic i en els valors d'una moral pública
- L'aprenentatge servei i aprenentatge cooperatiu

5. Les polítiques, les lleis i les pràctiques multiculturals en les societats democràtiques

- Significat de multiculturalisme i les polítiques del reconeixement
- Exemples de polítiques educatives multiculturals
- Crítica al multiculturalisme i necessitat en l'àmbit educatiu

6. Les polítiques interculturals, aspiració ètica i fracàs en les pràctiques educatives d'integració cultural

- L'interculturalisme: significat i justificació teòrica
- Polítiques educatives interculturals i multiculturals
- Complexitat de les pràctiques educatives d'integració/inclusió cultural
- Alternatives, solucions i vies d'acció politicoeducatives davant la diversitat cultural

7. El nou enfocament de les capacitats. Les capacitats humanes bàsiques en relació amb l'educació

- Enfocament de capacitats: fonament teòric i context històric
- Polítiques econòmiques i capacitats en educació: la perspectiva de A. Sen.
- Desenvolupament humà i capacitats en educació: la perspectiva de M. Nussbaum.
- Polítiques educatives per a la justícia i l'empoderament de la ciutadania en societats mediàtiques

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	7,00	100
Treball en grup	5,00	100
Pràctiques en aula	5,00	100
Tutories reglades	4,00	100
TOTAL	21,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge més habitual serà la de seminari de treball, a partir de la lectura, estudi, exposició i debat entorn dels continguts de l'assignatura. L'assistència i participació en les sessions del màster són obligatòries i recomanades.

Així doncs, a part de la metodologia expositiva, en la matèria proposarem metodologies participatives i cooperatives que el seu objectiu és la implicació activa per part de l'alumnat.

AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació s'estableixen en la Guia general del Màster, i giren entorn de diferents elements com una prova teòrica final (que incidirà en qüestions fonamentals i en el comentari d'algun dels textos o materials usats), la participació i assistència, les exposicions individuals o en grup de treballs realitzats, la realització d'un treball en el qual s'investigui o aprofundeixi en algun problema o tema plantejat en les sessions, etc.

Els participants en el Màster que participin i assisteixin amb regularitat a les sessions (aproximadament un mínim del 80% de les mateixes) poden acollir-se a aquesta última opció (Diari reflexiu de les classes) sense necessitat de realitzar la prova teòrica final.

En els casos en què no es compleixi amb l'assistència mínima, l'interessat haurà de posar-se en contacte amb el professor per concretar el sistema d'avaluació, que previsiblement bascularà tant en la prova teòrica final com en un treball de recerca– aprofundiment.

L'assistència/participació regular i adequada suposarà un 40% del valor de la nota de la matèria.

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- Apple, M. W. y Beane, J. A. (1997). Escuelas democráticas, Morata, Madrid.
- Bauman, Z. y Donskis, L. (2015). Ceguera moral. La pérdida de sensibilidad en la modernidad líquida, Paidós, Barcelona.
- Cortina, A. y Conill, J. (ed.) (2001). Educar en la ciudadanía, Alfons el Magnànim, Valencia, 2001.
- De Paz, D. (2007). Escuelas y educación para la ciudadanía global, Intermón Oxfam, Barcelona.
- Escámez, J., García, R., Pérez, C. y Llopis, A. (2007). El aprendizaje de valores y actitudes. Teoría y

práctica, Octaedro, Barcelona.

García, R., Gozávez, V., Vázquez, V. y Escámez, J. (2011). Repensando la educación. Cuestiones y debates para el siglo XXI, Brief, Valencia.

García, R., Traver, J. A. y Candela, I. (2001). Aprendizaje cooperativo. Fundamentos y técnicas, ICCE, Madrid.

Giner, S. (1987). Ensayos civiles, Península, Barcelona.

Gozávez, V. (2013). Ciudadanía mediática. Una mirada educativa, Madrid, Dykinson.

Gozávez, V. y Contreras, P. (2014). Empoderar a la ciudadanía mediática desde la educomunicación, Comunicar, 42, 129-136.

- Gozávez, V. y García, R. (2013). Cosmopolitismo cívico. Cooperación, educación y desarrollo, en Santos Rego, M.A., Cosmopolitismo y Educación, Brief, Valencia.

Gozávez, V. y Jover, G. (2016). Articulación de la justicia y el cuidado en la educación moral. Del universalismo sustitutivo a una ética situada de los Derechos Humanos. Educación XX1, 19 (1), 311-330.

Habermas, J. (2000). Aclaraciones a la ética del discurso, Trotta, Madrid.

Kohlberg, L., Power, F. C. y Higgins, A. (2008). La educación moral según Lawrence Kohlberg. Barcelona, Gedisa.

Nussbaum, M. (2000). Women and Human Development. The Capabilities approach, Cambridge University Press, New York.

Nussbaum, M. (2007). Las fronteras de la justicia. Consideraciones sobre la exclusión, Paidós, Barcelona.

Pring, R. (2016). Una filosofía de la educación políticamente incómoda, Narcea, Madrid.

Rawls, J. (1998). Teoría de la justicia, FCE, Barcelona. Savater, F. (2007). Política para Amador, Ariel, Barcelona.

Sebreli, J. J. (2007). El olvido de la razón. Un recorrido crítico por la filosofía contemporánea, Debate, Barcelona.

Sen, A. (2000). Development as Freedom, Oxford University Press, Oxford. Versión en castellano: Desarrollo y libertad, Planeta, Barcelona.

Vidal Beneyto, J. (ed.) (2003). Hacia una sociedad civil global, Taurus, Madrid.